

**SZENTENDRE VÁROS HORVÁT NEMZETISÉGI
ÖNKORMÁNYZAT ELNÖKE**

A beszámoló előkészítésében közreműködött:
Önkormányzati és Ügyfélszolgálati Iroda

A határozati javaslat elfogadásához
minősített többség szükséges!

BESZÁMOLÓ

a Budapesti Füge Napon való részvételről

(A szentendrei horvát nemzetiség történelmi múltjával kapcsolatos kulturális örökség érdekében)

(Készült: a Képviselő-testület 2024.szeptember 26-i ülésére)

Tisztelt Képviselő-testület!

Vezetői összefoglaló:

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat a Horvát nagykövetség meghívására 2024. szeptember 4-én 8 fővel részt vett a Budapesti Fűvészkerti Füge napon.

Költségvetési hatás: A rendezvényen való részvétel 50.000,-Ft összegbe került, melynek fedezetét a nemzetiségi önkormányzat 2024. évi költségvetése biztosította.

Részletes kifejtés:

A füge a legrégebben termesztett gyümölcs, amelyet emberi kéz ültetett. Bibliai gyümölcsnek is nevezik, mert gyakran említik a Bibliában. Vannak, akik a fügefát tartják a tudás fájának, ahonnan Ádám és Éva leszedte a tiltott gyümölcsöt, hogy aztán a leveleit használják első ruhaként is. Bár nem olyan hosszú élettartamú, mint az olajfa, de egy-egy fügefa akár kétszáz éves is lehet.

Buda 1541-es elfoglalását követően másfél évszázadig a Magyar királyság több mint fele török hódoltsági terület volt. A Budai szandzsák adatai szerint a fügét a törökök hozták magukkal és először a Gellért-hegy déli lejtőjén telepítették a kivágott szőlők helyére. A középkori Szentendre a budai vilajet része volt és a 14. századtól ismert és jó szőlőtermő területként tartották nyilván a Kőhegy podkameni részét mediterrán mikroklímája miatt, ezért nem túlzó vélelmezés az, hogy itt is alakíthatták ki a törökök füge ültetvényt. Arról már konkrét adatai vannak a szentendrei horvát nemzetiségi önkormányzatnak, hogy a Seoba utáni balkáni betelepülést követően a dalmát ősök, de a pravoszláv görögök, és a bolgárok is hoztak magukkal smokvát (fügét), amely a számárhegyi és a ciprovaci (Péter Pál templom könyéki bolgár mechala) avlija típusú udvaroknak kötelező növénye volt, a lugas, gránátalma, leander, levendula, stb. mellett, amelyet a suhozid (száraz kőfal kerítés) északi falához ültettek.

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat felmérése szerint a mai szentendrei óvárosban és a Számárhegyen még ma is 11 udvarban van fügebokor, melyek közül néhány közismerten régi és bő termésű. A szentendrei fügek többsége, közönséges vagy adriai füge, amelyek gyümölcsei megtermékenyítés nélkül (partenokarpia) érnek be. Termése aszalásra nem alkalmas, de friss fogyasztásra kiváló. Nyersen gyümölcsként, édes ételekhez vagy prsutához sonkához, szalámihoz és sajt mellé ették, de salátákhoz is kiváló. Dzsemet, lekvárt, bort, pálinkát is készítettek belőle. Leveléből készült teát és szirupot gyógyszerként használták a számárhegyi dalmát házaknál, pld. a magas vérnyomás ellen.

A Budapesti Fűvészkertben minden év szeptemberében a Horvát nagykövetség szervezésében Füge ünnepet tartanak, és invitálják a horvát nemzetiségi önkormányzatokat is. A szentendrei Horvát Nemzetiségi Önkormányzat először vett részt ezen a rendezvényen, ahol az Ostojić családi gazdaság termékeit mutatták be, akik a Perački Blat területén gazdálkodnak. Dalmáciának ezen a részén a füge nem mindig volt a legfontosabb növény, sőt a szőlő és az olajbogyó volt elsődleges növénye a paraszti gazdaságoknak. A tengerrel összekötő alagút 1938-as gátszakadása következtében azonban Biokovo lejtőitől a tenger felé eső addig víz alatti mezőgazdasági területek a Bačina-tavak körüli mikrolokáció, azaz a hordalék talaj és a tó nedvessége alkalmassá lettek a kiváló minőségű füge termesztésére. Itt ültette első fügefáit Tomo Ostojić nagyapja, Ivan nagyapja nyomdokain haladva a családi hagyományokat, tapasztalatokat és apró titkokat ismerve fejlesztette modern családi gazdasággá a birtokot. A szárított füge hagyományos előállítás mellett a gyümölcsfüge után fűszeres ízű füge is készül - a füge borral és sajttal kombinálva - zöld füge lekvár, fügeszósz, füge alapú energiaszeletek és számos egyéb termék is. A feldolgozóüzem korszerűsítésével, új gépek beszerzésével az OPG OSTOJIC ma megfelel a korszerű mezőgazdasági termelés szabványainak. Ezért egészen világos az OPG jövője: a legmagasabb minőségi szabványok fenntartása új termékek fejlesztése és gyártási kapacitások bővítése mellett. Minősített biofarmjukon friss biofüget, valamint friss és szárított fügeből készült termékeket állítanak elő, mintegy 200 darab, 30-40 éves fügefa termését dolgozzák fel. Ma már külföldre, Németországba, de Ázsiába is szállítanak termékeikből.

Beszélgetve a nagykövetség és város egyik vezetőjével, felmerült annak a lehetősége, hogy a Dumtsa utcai piac egy-egy sátrát meghatározott ünnepeken például: Ivan dan, Szentendre éjjel nappal nyitva stb. testvérvárosból érkező

vendégáros részére lehetne átadni, kölcsönösségi alapon. Erre példa lehetne az Ostojeć család, mert ők olyan minőségi füge kínálatot tudnának hozni Szentendrére, amely illik az Ivan dan ünnepéhez. A vendéglátók a kamarákkal együttműködve a nemzetiségi önkormányzatok lehetnének. Érdekes foglalkozni vele, mert ezzel akár anyanyelvi tanulási gyakorlatot is teremthet Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót tárgyalja meg és a határozati javaslatokat fogadja el!

Határozati javaslat I.

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a 2024. szeptember 4-i budapesti Füge napon való részvételtől szóló beszámolót 50.000,-Ft kiadással elfogadja.

Felelős: elnök

Határidő: azonnal

Határozati javaslat II.

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. felveszi a kapcsolatot az Ostojics családi gazdasággal és tájékozódik arról, hogy a szentendrei, Dumtsa utcai piac egy-egy sátrában a 2025. évi Ivan dan, és/vagy Szentendre éjjel nappal nyitva programon kívánnak-e árusítani, ennek költségét vállalják-e. Az Önkormányzat maximum három napra, 2 fő részére térítésmentesen biztosítana szállást számukra.

2. megvizsgálja, hogy a szentendrei horvát közösség körében lenne-e igény látogatást tenni az Ostojics családi gazdaságba, ahol fűgeszüreten, gasztronómiai programokon lehetne részt venni.

Felelős: elnök

Határidő: 1. és 2. pont: 2025. március 31.

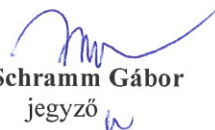
Szentendre, 2024. szeptember 12.

Benkovits György
nemzetiségi önkormányzat elnök

A beszámoló és a határozati javaslatok törvényességi szempontból megfelelnek.

Szentendre, 2024. szeptember 12.

dr. Schramm Gábor
jegyző

A rendezvény megvalósításához szükséges pénzügyi fedezet a 2024. évi költségvetésben rendelkezésre áll.

Szentendre, 2024. szeptember 12.

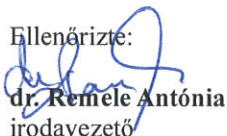

Novák Andrea
pénzügy irodavezető

Havasi Hajnalka
nemzetiségi ügyintéző

Ellenőrizte:

dr. Remele Antónia
irodavezető

